

Vinduer, Døre og Lister.
Godt og billigt Arbejde.
Hago Öster's Maskinsnedkeri,
Tlf. 216, Thorshavn. Tlf. 216.

Frá útheiminum.

Kæmpe-Flyvemaskine.

I 2½ Aar har man paa Dornier-Værftet ved Bodensee arbejdet paa en Kæmpelyvemaskine, en Luftens Gigant, der skulde slaa alle hidtidige Rekorder for Aeroplanflygning, og i disse Dage er den kolossale Maskine endelig blevet færdig.

Dorniers Mesterværk kan rumme 120 Passagerer. Den drives af ikke færre end 12 Siemens-Jupiter-Motører, hver paa 525 H. K. Tilsammen udvikler de 12 Motører altsaa 6300 Hestekræfter.

Det nye Flyveskib vil faa en Gennemsnitshastighed af 200 km i Timen og en Maksimalhastighed af 250 km. Det kan rumme Olie og Benzin til en Flyvning paa langt over 10,000 Kilometer.

Dets Vingefang er 48 Meter, dets Længde 40 Meter og Højden 10 Meter.

Flyveskibet er forsynet med 3 Dæk over hverandre. Paa det underste har Benzintankerne deres Plads, det mellemste indeholder en Række elegant udstyrede Passagerum, med Sovekabytter, Spisesaal osv.

Valget i Holland.

Det endelige Resultat af de hollandske Valg foreligger nu. Styrkeforholdene i Andekammer bliver herefter i alt væsentligt de samme som tidligere.

Det romersk-katolske Statsparti har ligesom for faaet 30 Mandater, Socialdemokratiet har trods sin betydelige Stemmefremgang intet vundet og kommer atter ind med 24 Mandater, det kristelig-historiske Parti har uforandret 11, de frisindede Demokratiske 7, det reformistiske Statsparti 1, Bondepartiet 1, Kommunisterne har vundet 1 Mandat og har nu 2, det anti-revolutionære Parti har mistet et af sine 13 Mandater, det liberale Statsparti har mistet 1 Mandat og har derefter 8, det romersk-katolske Folkeparti har mistet sit eneste Mandat, hvorimod det kristelige Reformparti er gaaet frem fra 2 til 3.

England og Rhinørringen.

I Underhusets Møde foreleden kom det til en Debat mellem forhen. Udenrigsminister Chamberlain og Udenrigsminister Henderson. Chamberlain hævdede, at de engelske Tropper ikke kunde romme Rhinlandet for de belgiske og franske, medens Henderson stærkt betonedede Vigtigheden af at Rhinringen af Rhinlandet skete hurtigst muligt. Dette maatte betragtes som en retfærdig Handling overfor Tyskland. England vilde forsøge at faa den franske og den belgiske Regering til at foretage Rhinringen samtidigt med England, og han mente ikke, at der fra disse Regeringers Side vilde blive rejst Vanskeligheder i saa Henseende.

Billig Opvarmning.

Det synes nu, som om Tanken om at skaffe Reykjavik Centralvarme fra de varme Kilder lader sig realisere; for Tiden undersøger man, hvilke Kilder der giver den største Varme, og til Efteraaret er det Meningen

at begynde med de praktiske Forsøg, idet man vil lægge Rør til fire offentlige Nybygninger i Reykjavik, som skal opvarmes efter det sædvanlige Centralvarmesystem med det varme Kildevand.

Hugarensli.

Vit eru nú beint inni í summarsins ferðalífið, táíð alt ferðast, ið kann, annaðhvort ferðin verður upp til fjalla ella inn í dala, heim ella burtur.

Hetta ferðalív ger seg almikið galdandi nú á dögum, ikki bert innlendis ferðir, men langferðir. Komíð bert oman á bryggjuna í Havn, táíð skip við ferðafólki koma til Havnar ella tey bert bera við her, mannarnúgván er mikil, ið á bryggjunum tyrpist.

Táíð »Tjaldur« kom og táíð »Island« kom frá Keypmannahavn, var eg eins og mong onnur á bryggjunum. Tá kom hópur af ferðafólki í land, og stúgvandi í trunki stóð mannarnúgván, bæði fyrri at taka ímóti ferðafólki — og eisini fyrri at siggja ferðafólki, eisini verður hetta nevnt á skottast.

Men mær undraðist á, at fólkið, ið soleiðis stóð saman, stúgvað, kundi vera so tigandi. Væl kundu tvey standa og tulla, táíð ein ella annar — ein ella onnur — steig upp á land, men tey flestu stóðu bert og skinnadust, ikki so nógv fyrri at hava eyga við onkrum ferðandi, men bert fyrri at skimast.

Mær kom tá til hugs ein fagran summardag seinrapartin, í blikalogn og silvitni, táíð »Island« kom flaggandi inn á Havnina.

Táð var ikki av kongaligum ársokum, »Island« flaggði, o nei, »Island« hevði dýran farm, nógv ferðafólk, ið skuldu heim til Islands, aftaná at hava verið leingi burtur. Eisini vóru nógvir íslendiskir studentar við á ferðini, ið skuldu heim at ferðast. Heldur ikki var sort av Føroyingum við.

Bátarnir við ferðafólki komu spekuliga damlandi frá skipinum. Allir bátar fylgdast, ið vildu fylgjast. Glæð og fróð vóru øll, øll vóru á heimleið, men vildu ikki ganga uttanum feroyskar dyr.

I einum báti byrjaði ein stakrodd at syngja Þórstein Erlingsson yndisliga kvæði:

»Nú blíkar á sólarlag . . .«
og øll í bátinum tóku undir. Nú sungu eisini Íslendingarnir á hinum bátinum við, og nú var tað ikki einljóð, nei, nú var tað kórangur: fjórroddarsangur. Skiltigt var, at fluttmennirnir nú tóku sær av lottum. Teir damlaðu so spekuliga, so ljóðliga, at bátarnir við hvørt lógu stillir. Teir vildu njóta hesa hugnaðarlótu — og dryggjaðu hana.

Táíð bátarnir komu inn móti Tinganesi, hetta dýrdarkvöld, var stór mannfloð komin til bryggjar. Songurin, ið ljóðaði frá bátunum, hoyrdest um allan staðin og dróg fólk til strandar.

Slikar stundir eru sjáldsamar nú í tíðini. Føroyingar vóru tó einaferð eisini eitt syngjandi fólk, eins og Íslendingar. Teir sungu bæði táíð væl gekk í hond, og táíð illa vildi til. Teir sungu á leið til havs, og teir sungu aftur at landi.

Men nú er alt broytt, hin lívgandi og eggjandi bátasangurin er tagnaður. Og heldur ikki Íslendingar syngja frá skipabórði á leið til lands. Nú er bert motorduni frá bátum og hin tigandi mannarnúgván eftir.

Annarleiðis var, táíð hin ferðandi fólkamassi á summardagsins dýrdarkvöldið sang: »Nú blíkar á sólarlag«.

X. X.

FISKERITIDENDE

DE samvirkende danske Andelsfiskesalgstovrene afholdt Generalforsamling i København den 3. Juli. Dagsordenens vigtigste Punkt blev Forhandlingen om Eksportspørgsmaalet for dansk Fisk til Tyskland. Bestyrelsen foreslog, at der oprettes et dansk Bureau i Hamborg eller Kiel, hvor tyske Opkøbere kan henvende sig. Endvidere foresloges Dannelsen af en dansk Fiskerikommission, som skal have til Opgave at virke for Salget af dansk Fisk over hele det tyske Bige.

○

FLERE Hundrede Fiskere fra Frederikshavn, Skagen og Esbjerg fisker som bekendt fra Grimsby. De danske Fiskere er velsete derovre, skriver en Korrespondent til Frhvs. Avis, og det kan jo ogsaa siges, at økonomisk spiller det en stor Rolle for Byen.

Det er store Summer, der bliver derovre af den Fortjeneste, vore Fiskere henter ind fra Nordsøen.

Allt er stort anlagt derovre, og det bliver endnu større. Om kort Tid begynder Arbejdet paa at bygge en ny Fiskeridok, der menes at ville koste 2 Millioner Pund eller saadan noget som 36 Millioner danske Kroner. Arbejdet menes at ville strække sig over 4 Aar.

○

DEN islandske Statskasse har bevilget 70,000 Kr. som Tilskud til Vestmannøernes Havnekaske til Reparation og Færdigbygning af Havneanlæg paa Vestmannøerne. Bevillingen er betinget af, at Havnekasen yder det dobbelte Beløb til Arbejdernes Udførelse.

○

DET norske Stortings Toldkomité bemærker i Anledning af Kravet om Told paa Fisk, at da Spørgsmaalet først skal behandles af Administrationen, og da det forudsættes, at Regeringen optager Forhandlinger med Danmark om Ophævelse af Tolden paa Hummer og Laks, vil Komiteen foreløbig lade Spørgsmaalet ligge, men vil genoptage det næste Aar, hvis der ikke er opnaaet en tilfredsstillende Løsning gennem de nævnte Forhandlinger.

»Fiskeskipperene«.

Islandsfiskeriet.

Telegram til »Føroya Sosial-Demokrat«.

Reykjavik, den 12.—7.—29.

Indtil 1. Juli samlede Fangst: Sydvestlandet 245,500 skpd. mod ifjor 226,400, deraf Vestmannøerne 37,430 ifjor 35,920 Smaabyrne 39,000 ifjor 31,290, Havnefjord Travlere 27,570 ifjor 35,600, Lineskibe 15,860 ifjor 6,970, Reykjavik Travlere 77,470 ifjor 89,000, Lineskibe 48,450 ifjor 27,820. Vestfjorden 28,970 ifjor 34,600, Nordlandet 26,310 ifjor 18,260, Ostlandet 18,490 ifjor 25,000, ialt iaar 329,260 ifjor 304,470, deraf iaar 256,290 Storfish 50,000 Smaafisk 10,590, Kuller 12,370 Sei.

Fontenay.

Bergen — Bjørgvin. „Bergen skal Byen hete“.

Efter at Stortinget med en ganske lille Majoritet har vedtaget en Navneforandring for Trondhjem til Nidaros, ser det, ifølge norske Blade, ogsaa ud til Navneforandring for Bergen til Bjørgvin. Dette er iverthald stærkt paa Tapeet for Tiden.

I Bergen har der sidst i Juni Maaned været afholdt et stort Protestmøde i Anledning af den forestaaende Navneforandring. Modets Hovedtaler var en Bankkasserer Wilhelm Eliassen, hvis Tale i Dagens Anledning refereres saaledes i den bergenske Presse:

Vi har nylig med sorg og forførdelse set at Odelsting og Lagting har besluttet at Trondhjem skal hete Nidaros. (Fy!) Tiltross for at trønderne har sagt tydelig fra, at de vil ha det gamle navn paa sin gamle by.

Vi har levet i den Indbildning, at Norge var et demokratisk land. Men vi har latt feil. Det er fanatikerne som regjerer landet nu, og fanatikerne får sin vilje fremmet ved politisk handel i Stortinget. (Fy, fy)

Vi føler alle med trønderne. (En trønder i forsamlingen: »Takk skal de ha«.)

Vi er lik trønderne i dette at vi har en gammel by med ærerike tradisjoner, en by som vi elsker, og hvis navn vi er stolt av. Dens navn har i århundreder været kjent ude i den store verden. (Bravo.) Men fanatikerne forbereder nu et stormløp på byens ærerike navn. (Kast pakket ut. Vekk med Hoprekstad.) Derfor er vi samlet her i dag til protest. (Ja, vi skal ta imot dem). Og vi er sikker på at vi skal slå angrebet tilbage. (Bravo!)

Det er forskjell på Kristiania og Bergen i dette spøragsmaal. Kristiania var vokset så sterkt under indflytning at det ganske var flere folk i byen som var utenfra. Det er ikke tilfelle med Bergen. Vår by er vokset langsomt, men sikkert. Adskillig fremmede er rigtignok kommet til vår by ogsaa. De har likt sig godt her og slått sig ned her — og efterhvert blit gode byens borgere. De er ogsaa blitt vel mottatt, alle undtagen de som har hode og hjerte fullt av fanatisme. (Fy!) Men den overveiende del av byens befolkning er født her i byen, de er byens barn — født i Marken (jubel) — på Nordnes, i Dreggen, Sandviken eller på Nygård.

De 7 fjell står som vakt om vår by, de er symbolet på ærerike tradisjoner. Og vi vil forsvare vår bys ærefulle gamle navn, og kjempe mot vandalerne. (Bravo!)

Vi vil forsvare vår rett til selv å bestemme byens navn, det navn som vi er stolt av, det navn og den by vi elsker, det navn som har gjort byen kjent ude i den store verden.

Bjørgvin kan være bra nok navn på en kaffistova eller en smorfabrikk. Men aldri som navn på vår by Bergen. — (Bravo!)

Vår handelsflåte, skulde den komme ut i verden med nytt navn på sitt hjemsted. Hvad vilde verden der ute tro om oss, hvis vi byttet vårt gamle ærerike bynavn med Bjørgvin? (En stemme: »De vilde tro vi var Sannfjordinger«). Vår bys navn som er kjent overalt hvor der er salt vatn — ja ferskt og.

Bergenserne, skal de bli Bjørgvinianere? — Aldri!

Og de berømte bergenserinner, skal de bli bjørgvinianerinner? (Latter).

Vi lover idag at aldri skal det ske at byen skal hete noget annet enn Bergen. Det lover vi og det skal vi holde!

De er temperamentsfulde, de Bergenserne, det maa man lade dem.

SUMMARSAMLAG

Ætlanin er hjá Føroya kennarafelag at skipa fyrri, at teir kennarar, ið hug hava, kunnu koma saman í Vestmanna frá og við 1. til 6. august í ár. Teir og tar, ið ynskja at vera við, biðjast boða stjórnini frá til aðalfund felagsins, ið verður hin 30. juli kl. 3 í realskúlanum, um vit fáa holi har.

Á summarsamlagnum verða fluttar røður havdar útførðir til okkara merkilgu stóð o. s. fr. Vegna stjórn kennarafelagsins

P. M. Dam.

Helte.

Grundtvig, der i sin Ungdom havde forherliget Kæmpelivet i Nord og sørget over dets Undergang, viede sin Manddom til at genoplive de gamle Hedningers Helteand til kristelige Bedrifter paa en med Nutidens Trang og Vilkaar passende Bane. Altsaa: Mod, Tapperhed, Helteand og mandig Bedrift skal ikke forsvinde, men kristnes, humaniseres, omrustes. Fiskere, der frelser Skibbrudnes Liv; Husmanden, der majsomelig opdyrker Jorden; Videnskabsmanden, der med Fare for sit eget Liv gransker Kemi og anstiller Forsøg, maaske til Frelse for Tusinder af Menneskers Liv og Helse; Forskeren, der drøjer de utrugste Strabadser; Tankeren, der trodser Fordomme og Forfølgelser for at bane Sandhedserkendelsen Vej; Statsmanden, som under Haan og Had søger nye Veje for Nationernes Samliv; de navnlose Tusinder, der stille og pligtopfyldende, ofte under store personlige Ofre, virker for Samfundets Forbedring; Fabrikarbejderen, der rammes og segner paa Industriens Val — alle er de Helte, over Heltebedrift og er værdige til Lovprisning i Tale og Sang.

Hvor blev Kværerne ikke spottet og forfulgt, fordi de ikke vilde have det mindste med Krig og Krigsforberedelse at gøre. Deres menneskekierlige Færd under og efter Verdenskrigen er nu ved at vinde almindelig Beundring. Den Hedning, der for tusinde Aar siden, under Paavirkning af den ny kristelige Kultur, nægtede at øve Blodhævn, blev af sine konservative Samtidige erklæret for Uslig, men var en Helt.

Nu vel — lad de Døde begrave deres Døde. Som der står i den østrigske Arbejdersang:

Skønt Dumhed laa paa Jordens Bryst og kvale Galleis Rost, gik Jorden dog sin Gang.

Som Blodhævn er afløst af en Retsordning indenfor den enkelte Nation vil Retten træde i Spydstagens Sted i Forholdet mellem Nationerne. Som Fortidens Krig mellem Landsby og Landsby, mellem Borg og Borg, mellem Landsdel og Landsdel er forsvundet; som Krig mellem de nordiske Lande er en saga blott, saaledes skal Europa blive ét, fredlyst Omraade, og de, der modigt gaar i Spidsen, skal æres af Fremtiden som Nutidens sande Helte.